

Erangskommunen, for at gjøre denne pligtig til Forsørgelse. Thi det er meget naturligt, at den Fattige, hvis han til den Tid, da han bliver trængende til Forsørgelse, har opholdt sig i nogenlunde lang Tid i Erangskommunen, i denne forsørges, fordi han har tilkjendegivet at ville betragte denne Kommune som sit Hjem; men de tidligere Kommuner, hvori han har været, har han jo frivillig forladt og erklæret: Der er ikke mit Hjem, der vil jeg ikke sætte Bo. Med Hensyn til Paalaget af Forsørgelsespligten, bør Erangskommunen derfor ifølge den Trængendes eget Valg af denne som sit Hjem snarere blive pligtig til at modtage den Trængende til Forsørgelse end de tidligere Kommuner, som den Fattige frivillig har forladt, ofte lang Tid, forinden han blev trængende. Jeg skal altsaa paa Mindretallets Begne udtale, at jeg anser det for det ene Rigtige at gjøre saa faa Undtagelser fra at betragte Fødestedet som Forsørgelseskommune som mulig, og jeg tror, at dette saavel er det Sundeste, det Naturligste og det Rigtigste, ligesom det ogsaa er det Hensigtsmæssigste. Det er derfor, at jeg anbefaler Regjeringens Forslag med den ovennævnte lille Modifikation, men det er ingenlunde, fordi jeg derved vil søge nogen Lettelse i den nuværende Forsørgelsesbyrde enten for den ene eller for den anden Gruppe af Landets Kommuner. — Jeg er ikke i Stand til at kunne besvare det Spørgsmaal, om det vil medføre nogen Lettelse enten for Landet eller for Kjøbstæderne, naar den foreslaaede Forandring i den nugældende Lovgivning indtræder, eller om de ere bedre tjente med at beholde denne. Jeg har læst nogle Artikler, som vistnok ere skrevne fra et Kjøbstadligt Standpunkt, og hvorved jeg tror, at der er gjort Kjøbstæderne en Bjørnetjeneste. Man har nemlig søgt at vise, at Kjøbstæderne burde gennem Fødestedet som Forsørgelsessted have en Lettelse i den Forsørgelsesbyrde, der tyngede paa dem paa Grund af den store Indvandring, som skete fra Landet til Kjøbstæderne, og at denne Lettelse vilde indtræde, naar de Trængende blandt de Indvandrede igen kunde blive viste ud til Forsørgelse paa deres Fødested paa Landet, hvorfra de vare komne. Jeg siger, at selv om en virkelig og varig Lettelse for Kjøbstæderne derved kunde opnaas, vilde det være en Bjørnetjeneste mod Kjøbstæderne at fremhæve dette som et Argument for at vælge Fødestedet til Forsørgelsessted. Thi det vide vi jo alle her i Rigsdagen — og det har ogsaa det ærede Medlem for 9de Kred (Strup) tilstræffelig betonet under 1ste Behandling —, at det Argument, at Kjøbstæderne derved skulde undgaa en Byrde, som derefter skulde gaa over paa Landet, vilde være et vægtigt Argument for at lade Forslaget om Fødestedet falde. Heri giver jeg min høitærede Ven fuldstændig Ret, og vi have jo ogsaa i denne Session haat mangfoldige Vidnesbyrd i andre Sager om denne Stemning. Men jeg har tværtimod den Frygt, at ved at vælge

Fødestedet som Forsørgelsessted vilde Kjøbstæderne let kunne blive paadragne en større Byrde end den, som de nu have. Naar der indvandrer 1000 Arbeidere til Kjøbstæderne, og disse 1000 Arbeidere gifte sig der, opslaa Bo, og hver af disse fattige Familier faar 5 à 6 Børn, som blive fødte i Kjøbstæderne i Fattigdom og opbragne under lidet gunstige Vilkaar, saa kan det sandelig kun lidet nytte, at man slipper af med Forældrene, medens de 5 à 6 Børn fremtidig, forsaavidt de blive trængende, skulle være forsørgelsesberettigede i Kjøbstæderne. Det vil altsaa med andre Ord sige, at jeg vel tror, at der lige i det Dieblit, da Forandringen sker, muligen kunde fremkomme en Lettelse for Kjøbstæderne ad denne Vej, men jeg har stor Frygt for, at det, naar 17 eller 18 Aar ere gaaede, vilde vise sig, at Kjøbstæderne havde gjort en overordentlig feil Beregning, og at de fra det store Antal Fødsler, som foregaa netop blandt den fattige Befolkning, der saaledes indvandrer og atter bliver sendt tilbage, vilde faae en stor Skilde til forøgede Fattigbyrder. Jeg tror derfor, at vi ganske rolig skulle lade hele dette Prægravations-spørgsmaal ligge. — Det vil ikke være muligt at forudsæ den fremtidige Virkning af den foreslaaede Reform, — og dette betoner jeg navnlig stærkt overfor Udvalgets Flertal, som mener, at der ved denne Forandring i Lovgivningen skulde ske en stærk Omvæltning — som Flertallet udtrykker sig — eller en stor Forandring i den nu forudsæelige Fattigbyrde — det er ikke muligt, siger jeg, for nogen Kommune i Landet at forudsæ, hvilken Fattigbyrde den har om 10 Aar. Der er ingen Kommune i Landet, som veed, hvilke Forhold der kan indtræde og som kunne medføre en større Fattigdom eller en forringet Fattigdom. Der er ingen forudsæelig Fattigbyrde, hvorfra man kan hente Argumenter for eller imod disse Forslag. Jeg lader altsaa dette Prægravations-spørgsmaal fuldstændig ligge; jeg beklager, hvis jeg selv har givet Anledning til at drage det frem, men jeg har dog, efter hvad der offentlig i de sidste Dage er fremkommet og tillige bragt ind til os her i en omvæltet Skrivelse, troet at burde bemærke, at det ikke er muligt at afgjøre, hvilke Resultater det foresæliggende Lovforslag vil medføre med Hensyn til Fattigbyrden enten for Kjøbstæderne eller for Landets Vedkommende.

Jeg vender nu tilbage til min Paastand, at ved at bestemme den Trængendes Forsørgelsessted er det eneste Sande, Naturlige og Rigtige, at man vælger Fødestedet. Man er nødsaget til at begynde med dette, thi de fleste Mennesker, som blive fødte, have jo dog en Fader og en Moder, som have en Bopæl, hvori den fødte har sit Hjem, og der maa andre Begivenheder til i Livet, for at dette Hjem opgives og forandres til et andet Hjem. Vi maa altsaa begynde med, at ethvert Menneske har et Hjem paa det Sted, hvor han bliver født. Jeg veed naturligvis nok, at der